Tagságok, együttműködések

Magyarország európai uniós (EU) tagságával a vasutakra vonatkozó uniós szabályozás új együttműködési elvei kerülnek előtérbe (liberalizáció, kölcsönös átjárhatóság), erősödik a vasutak egyéni és csoportos lobbitevékenysége a közösségi intézmények irányába. Mindez új prioritásokat ad a nemzetközi szervezetekben végzett tevékenységeknek is.

A MÁV Zrt. az alábbi, kiemelt jelentőségű vasútszakmai szervezetek tagja:

CER (Community of European Railway and Infrastructure Companies – Európai Vasúti és Infrastruktúra Társaságok Közössége, Brüsszel)

www.cer.be **[1]**

A CER 1973-ban alakult meg az akkori Európai Közösség, valamint Svájc és Ausztria vasúttársaságainak részvételével.Elsődleges feladata a tagvasutak érdekeinek képviselete az uniós intézmények előtt, lobbiszervezetként proaktív részvétel az európai jogszabályalkotás folyamatában. Jelenleg 81 vasútvállalat és infrastruktúra-kezelő a tagja. A szervezetnek meghatározó jelentősége van az európai intézményekkel (Európai Parlament, Bizottság és Tanács) folytatott párbeszédben, a tagvasutak érdekeinek összehangolásában és képviseletében.

A CER elsődleges célja a közlekedési módok közötti kiegyensúlyozott munkamegosztás kialakítása, a forgalmak vasútra terelése. Tevékenysége kiterjed a vasutak szempontjából jelentős minden területre, például az infrastruktúra-fejlesztésre, a személy- és áruszállítás kérdéseire, a közszolgáltatásra, a környezetvédelemre, valamint a kutatásra és a szociális párbeszédre.

A MÁV Zrt. 1999 óta megfigyelőként, 2003 óta pedig teljes jogú tagként vesz részt a CER munkájában. Mivel a szervezet lobbitevékenységének meghatározó szerepe van a vasutak érdekképviseletében az EU intézményei felé – különös tekintettel a jogszabályalkotás folyamatára –, ezért társaságunk tagsága a szervezetben indokolt.

CIT (International Rail Transport Committee – Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Bizottság, Bern)

www.cit-rail.org **[2]**

A CIT kiemelt feladata a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) gyakorlatba történő átültetése és annak folyamatos felülvizsgálata. Ennek keretében külön hangsúlyt kapott az ügyfelek és a vasútvállalatok, a vasútvállalatok egymás közötti, valamint a vasútvállalatok és az infrastruktúra-kezelő társaságok közötti szerződéses kapcsolatok egységesítése, továbbá a tagok érdekképviselete a jogalkotók és a hatóságok előtt. A CIT-nek jelenleg 135 olyan vasúttársaság a tagja, amely nemzetközi személy- és/vagy áruszállítást végez.

A szervezet által a vasúttársaságok gyakorlati munkájához nyújtott segítség és támogatás nélkülözhetetlen a MÁV Zrt. számára is. A MÁV Csoportot a MÁV-START Zrt. képviseli a CIT-ben.

EUROFIMA (European Company for the Financing of Railroad Rolling Stock – Európai Társaság Vasúti Gördülőanyag Beszerzésére, Bern)
www.eurofima.org **[3]**

Az EUROFIMA-t államközi szerződéssel hozták létre az alapító államok 1956-ban 50 évre, amit később 2056-ig meghosszabbítottak. A társaság részvényesei az egyezményhez csatlakozott európai tagállamok vasútjai. A MÁV Zrt. 1992-ben kapcsolódott be az EUROFIMA tevékenységébe.

Magyarország kormánya garanciát vállal azon kötelezettségek teljesítéséért, amelyeket a MÁV Zrt. az EUROFIMA felé szerződésben vállal. Az EUROFIMA vasúti járművek beszerzését, illetve felújítását finanszírozza: rendelkezésre bocsátja a szükséges tőkét vagy saját maga vásárolja meg a gördülőanyagot. A finanszírozási eszközöket nyílt piaci és magánkölcsönök, illetve hitelek útján teremti meg. A társaság a finanszírozott járművek tulajdonosa, vagy zálogjoggal rendelkezik azokon a kölcsön teljes visszafizetéséig.

A MÁV Zrt. járművek beszerzése és felújítása iránti rendkívüli igénye miatt a szervezetben való tagság indokolt.

OSJD/OSzZsD (Organisation for Co-operation between Railways – Vasutak Együttműködési Szervezete, Varsó)
en.osjd.org **[4]**

Az OSzZsD egy 1956-ban alapított kormányközi szervezet, jelenleg 28 teljes jogú tagja van; Magyarország alapító tagként van jelen a szervezetben. Az OSzZsD legfontosabb feladata az Európa és Ázsia közötti vasúti összeköttetés fejlesztése, különös tekintettel a fuvarjogi kérdésekre.

A szervezet új alapdokumentumainak hatálybalépése (1993) óta az OSzZsD tagjai lehetnek az egyes országok közlekedési minisztériumai mellett a központi állami közlekedési szervek, illetve a vasutak központi szervei is. Az OSzZsD irányító szerve a miniszteri értekezlet, amely új tagok felvételéről, a szervezet alapszabályának módosításáról és kiegészítéséről, valamint a költségvetésről dönt. A vezérigazgatói konferencia a vasutak szintjén irányítja az együttműködést. Azokban az országokban, ahol több vasúti vezérigazgatóság található, az adott ország OSzZsD tagja dönti el, ki vegyen részt a munkában.

Magyarország közlekedési minisztere 1993-ban meghatalmazással átadta a minisztériumi tagságot, valamint az ezzel járó jogokat és kötelezettségeket a MÁV Zrt.-nek, fenntartva az ideiglenes vagy végleges visszavonás lehetőségét. A közlekedési miniszter szintén 1993-ban a MÁV Zrt. vezérigazgatóját hatalmazta fel arra, hogy gondoskodjék az OSzZsD alapszabályzatából eredő és a tagsággal kapcsolatos feladatok végrehajtásáról, az ideiglenes vagy végleges visszavonás lehetőségének, valamint a tárcával folytatandó egyeztetés kötelezettségének fenntartásáról a MÁV illetékességét meghaladó kérdésekben.

UIC (Union Internationale des Chemins de fer / International Union of Railways – Nemzetközi Vasútegylet, Párizs)
www.uic.org **[5]**

Az UIC-t az európai vasúttársaságok – köztük a MÁV – alapították 1922-ben Párizsban az akadálytalan vasúti közlekedés műszaki-üzemviteli feltételeinek biztosítása céljából. A világszervezet munkájában jelenleg 202 tagszervezet vesz részt.

Az UIC kiemelt feladata a vasúti közlekedés támogatása világszinten, a fenntartható fejlődés kihívásainak való megfelelés érdekében. Az UIC műszaki platformként támogatja más vasúti szervezetek (CER, EIM) munkáját. A MÁV Zrt. tagságát a szervezetben indokolja, hogy a Nemzetközi Vasútegylet fontos szerepet játszik az akadálytalan vasúti közlekedés műszaki-üzemviteli feltételeinek kialakításában.

CCTT (Coordinating Council on Trans-Siberian Transportation – Transzszibériai Szállítások Koordinációs

Tanácsa, TSZKT)

www.icctt.com **[6]**

A Transzszibériai Szállítások Koordinációs Tanácsát (TSZKT) 1993. november 23-án alapították Moszkvában. Jelenleg a svájci törvények szerint 1997-ben meghatározatlan időre bejegyzett, nem kereskedelmi célú nemzetközi szállítmányozási-közlekedési szervezetként működik. Végrehajtó szerve a főtitkárság. A TSZKT-nak jelenleg 25 országból 100 tagja van, amelyek között megtalálhatók Európa, Ázsia és a Független Államok Közösségének vasúttársaságai, vezető tengeri fuvarozók, operátorok és szállítmányozók, kikötők és kikötői rakodási társaságok, állami és közigazgatási szervezetek, városi önkormányzatok, valamint telekommunikációs és marketingtársaságok, őrző-védő szolgálatok és tömegtájékoztatási vállalatok.

A TSZKT fő céljai között szerepel tranzit- és külkereskedelmi áruk vonzása a transzszibériai fővonalra és a fővonalon zajló nemzetközi árufuvarozásban résztvevők tevékenységének koordinálása a magas színvonalú áruszállítás biztosítása, valamint a Délkelet-Ázsia, a Távol- és Közel-Kelet, Közép-Ázsia és Európa országai közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztése érdekében, az Oroszországi Vasutak infrastruktúrájának felhasználásával.

A MÁV Zrt. – felismerve a vasúti árufuvarozási szolgáltatások nemzetközi piacán biztos helyet elfoglaló transzszibériai fővonalon történő tranzitszállításokban rejlő lehetőségeket – már 1996 óta részt vesz a TSZKT munkájában.

RNE (RailNetEurope – Vasúti Infrastruktúra-kezelők Szervezete)

www.rne.eu **[7]**

Az RNE 2004 januárjában alakult több európai vasúti pályahálózat-működtető és kapacitáselosztó társaság kezdeményezésére; a 16 alapító szervezet egy európai vasúti szövetséget kívánt ezzel létrehozni. Az RNE-hez azóta további társaságok csatlakoztak, a MÁV Zrt. 2008. január 1-jétől vált taggá, ma már tagja a szervezet igazgatóságának is. Az RNE munkáját az évente kétszer megrendezett közgyűlés irányítja. Emellett számos szakértői munkacsoportban folynak az egyeztetések, többek között különböző technológiai folyamatok, IT-alkalmazások összehangolásáról, valamint menetrendszerkesztési és útvonal-kijelölési kérdésekben.

A szervezetnek jelenleg 25 országból 35 tagja van, akik együttesen körülbelül 240 000 km vasúti pályahosszt felügyelnek Európában.

Vasúti kérdésekkel foglalkozó további nemzetközi szervezetek:

- **IRCG** (International Railway Catering Group – Nemzetközi Étkezőkocsi Szövetség) **www.ircg.info** [8]
- **ITF** (International Transport Forum – Nemzetközi Szállítások Fóruma) www.itf-oecd.org **[9]**
- **DG Mobility and Transport** (European Commission, Directorate-General for Mobility and Transport – Európai Bizottság, Mobilitási és Közlekedési Főigazgatóság) http://ec.europa.eu/dgs/transport/index_en.htm **[10]**
- **ENSZ EGB** (United Nations Economic Commission for Europe, Transport Division – ENSZ Európai Gazdasági Bizottság, Közlekedési Bizottság) **unece.org/transport** [11]
- **FIP** (Groupement pour les facilités de circulation internationales du personnel des chemins de fer – Vasúttársaságok Nemzetközi Menetkedvezményi Egyesülete) uic.org/special-groups/fip-group **[12]**
- **FTE** (Forum Train Europe – Európai Menetrendi Értekezletek) **www.forumtraineurope.eu** [13]

- **OTIF** (Organisation Intergouvernementale pour les Transports Internationaux Ferroviaires – Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Államközi Szervezet) www.otif.org **[14]**

- **UITP** (Union Internationale des Transports Publics / International Association of Public Tranport – Nemzetközi Tömegközlekedési Szövetség) www.uitp.org **[15]**

Forrás:https://www.mavcsoport.hu/mav/tagsagok-egyuttmukodesek

Hivatkozások
[1] http://www.cer.be [2] http://www.cit-rail.org [3] http://www.eurofima.org [4] https://en.osjd.org/ [5] http://www.uic.org [6] http://www.icctt.com [7] http://www.rne.eu [8] https://www.ircg.info/ [9] https://www.itf-oecd.org [10] http://ec.europa.eu/dgs/transport/index_en.htm [11] https://unece.org/transport [12] https://uic.org/special-groups/fip-group [13] https://www.forumtraineurope.eu/ [14] http://www.otif.org [15] http://www.uitp.org